

תפ"ח 47534/09/16 - מדינת ישראל נגד וליד יאסין

בית המשפט המחוזי בחיפה

תפ"ח 47534-09-16 מדינת ישראל נ' יאסין(עציר)

לפני הרכב השופטים:

כב' השופטת דיאנה סלע [אב"ד]

כב' השופט אבי לוי

כב' השופט ערן קוטון

מדינת ישראל

המאשימה

נגד

וליד יאסין (עציר)

הנאשם

גזר דין

הנאשם הורשע על פי הודאתו בביצוע העבירה אשר יוחסה לו בכתב האישום כפי שתוקן בגדר הסדר טיעון, עבירת רצח לפי סעיף 300(א)(2) בנסיבות סעיף 300א לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**").

1. תמציתו של כתב האישום המתוקן

א. על פי כתב האישום בעובדותיו הודה, בתקופה הרלבנטית היתה אמנה יאסין ז"ל (להלן: "**המנוחה**") רעייתו של הנאשם. לבני הזוג שני ילדים א.י. בן 10 שנים (להלן: "**הבן**") וע.י. בת 14 שנים (להלן: "**הבת**"). המנוחה היתה בהריון מתקדם. המשפחה התגוררה בדירה הממוקמת בקומה שנייה של בניין מגורים בכפר טמרה (להלן: "**הבית**"). המנוחה עבדה לפרנסת המשפחה בעבודות ניקיון במפעל בעכו. בין בני הזוג התגלע סכסוך על רקע דרישת הנאשם מהמנוחה שתפסיק לעבוד וסירובה לכך, ובשל חשדו של הנאשם שהמנוחה אינה נאמנה לו וכי העובר שבבטנה אינו שלו.

ב. בתאריך 23.8.16 בסמוך לשעה 03:00 ישנה המנוחה לבדה במיטה הזוגית בחדר השינה של הבית (להלן: "**החדר**"). באותה שעה שהה הנאשם מחוץ לבית. בשלב זה, על רקע הסכסוך המתואר לעיל, גמלה בליבו של הנאשם החלטה לגרום למותה של המנוחה. לשם כך נכנס הנאשם לבית, והצטייד בסכין גדולה בעלת להב באורך של כ-17 ס"מ (להלן: "**הסכין**"), אותה לקח ממתבח הבית. הנאשם נכנס לחדר כשהוא מצויד בסכין, התנפל על המנוחה שישנה במיטתה, ודקר אותה באמצעות הסכין דקירה עמוקה בבית החזה מימין, וכן דקירה נוספת בצד שמאל של גופה, מתוך כוונה לגרום למותה, לאחר שהחליט לעשות כן. המנוחה דיממה מבית החזה והחלה לצעוק לעזרה.

הבן אשר שמע את צעקותיה של המנוחה, נכנס לחדר, הבחין במתרחש והחל לצעוק. לשמע צעקותיו הגיעה

לחדר גם הבת. בשלב זה הנאשם הוציא את שני הילדים בכוח מהחדר, סגר את דלת החדר והוציא את שני הילדים מהבית. בהיותו מחוץ לבית החל הבן לצעוק לעזרה. בני המשפחה המורחבת, שגרים בביתם הסמוכים, הגיעו למקום לשמע הצעקות, וניסו להיכנס לבית על מנת לסייע למנוחה, אך הנאשם חסם בגופו את דלת הכניסה לבית ולא איפשר לאיש להיכנס לבית כדי למנוע הגשת עזרה רפואית למנוחה. רק לאחר מאבק עם הנאשם שחסם את הכניסה לבית הצליחו בני המשפחה להיכנס לתוך הבית ומצאו את המנוחה כשהיא שרועה על גבה על הרצפה בחדר, דקורה ומתבוססת בדמה. בהמשך הגיעו לבית אמבולנס ורופא שהוזעקו למקום וקבעו את מותה של המנוחה.

כתוצאה מן הדקירות שדקר הנאשם את המנוחה נגרם מותה של המנוחה.

ג. במעשיו המתוארים לעיל גרם הנאשם בכוונה תחילה למות המנוחה לאחר שהחליט להמיתה, והמיתה בדם קר, בלי שקדמה התגרות בתכופ למעשה, בנסיבות בהן יכול היה לחשוב ולהבין את תוצאות מעשיו ולאחר שהכין את עצמו להמיתה, הצטייד בסכין, דקר אותה דקירות שהביאו למותה, ומנע ממנה קבלת סיוע ועזרה רפואית דחופה.

ההליך הפלילי - חוות הדעת הפסיכיאטריות בעניינו של הנאשם

2. א. לאחר הגשת כתב האישום הופנה הנאשם לקבלת חוות דעת פסיכיאטרית, אשר מצאה אותו כשיר לעמוד לדין. כן נמצא כי הנאשם לא היה במצב פסיכוטי בעת האירוע, ידע להבדיל בין מותר לאסור והיה אחראי למעשיו. חוות הדעת נערכה ביום 9.10.16 בידי ד"ר רוזנברג לאחר שהנאשם שהה בהסתכלות בתנאי אשפוז החל מיום 4.9.16.

ב. בהמשך הוגשה לתיק בית המשפט חוות דעת פסיכיאטרית מטעם ההגנה, אשר נערכה בידי ד"ר כנאענה ביום 4.5.17, בעקבות בדיקה שערך בבית המעצר בו שוהה הנאשם, עיון בחומר רפואי וקבלת אנמנזה מבני המשפחה במסגרת מרפאתית. חוות הדעת מצאה את הנאשם כשיר לעמוד לדין, אך קבעה כי בעת ביצוע מעשיו מושא האישום, לא היה הנאשם אחראי למעשיו ולא היה מסוגל לעמוד לדין. לדעת ד"ר כנאענה אי נטילת טיפול תרופתי באופן סדיר בהתחשב ברקע נפשי קודם, מביאה להנחה שחלה החמרה פסיכוטית עם סימני פסיכוזה פעילה לרבות מחשבות שווא והזיות. ד"ר כנאענה קבע כי בתקופה בה בוצעה העבירה שרוי היה הנאשם במצב פסיכוטי פעיל, ופעל תחת מחשבות שווא של יחס, רדיפה, גדלות, הזיות שמיעה, שיפוט ובוחן מציאות לקויים. נוכח נטילת תרופות בהיותו בבית המעצר חלה רמיסיה חלקית במצבו ולכן כיום מסוגל הנאשם לעמוד לדין.

ג. בהינתן נתונים אלו מינה בית המשפט פאנל מומחים אשר הגיש לתיק בית המשפט חוות דעת נוספת ביום 12.11.17 וזו נערכה בידי ד"ר חברון, ד"ר רוזנצוויג וד"ר בן אפרים (להלן: "הפאנל" ו"חו"ד הפאנל").

ד. משלוש חוות הדעת השונות עלו בתמצית הנתונים שלהלן.

הנאשם אובחן בעבר כסובל מסכיזופרניה, ואף אושפז פעמיים בשל כך. עוד נמסר כי הנאשם התגרש מן המנוחה, נישא בשנית, ריצה עונש מאסר בפועל בגין אלימות שהפעיל כלפי רעייתו השנייה, ובהמשך שב לקיים קשרי נישואין עם המנוחה. טרם מאסרו בעקבות אלימות כלפי אשתו השנייה, נמצא הנאשם בחודש מאי 2015 כשיר לעמוד לדין, ובבדיקתו אותה עת היה סלקטיבי בתשובותיו, ללא סימנים פסיכיאטריים וללא סימני ליקוי בולטים. הנאשם היה אחראי למעשיו.

אשר לאירוע מושא הדיון נמסר כי הנאשם חשד שהמנוחה אינה נאמנה לו, ואף הטיל ספק בשאלה אם העובר אשר היא נושאת ברחמה הוא ילדו שלו. לאחר מעצרו אמר בחקירתו כי אינו זוכר את מעשיו ואינו יודע מה קרה.

3. חוות הדעת של פאנל הפסיכיאטרים

א. בסיכום חוות דעתם של מומחי הפאנל נמסר, כי הנאשם היה ער, התמצא בכל המובנים, ללא אי שקט ומסודר בהופעתו. דיבורו היה תקין מבחינת קצב ונפח. הנאשם הצליח להביע עצמו בעברית ללא קושי. מחשבתו היתה מאורגנת והוא הפגין יכולת אבסטרקציה, גמישות מחשבתית תוך הבנת ניואנסים, הלך מחשבתו היה תקין. בתוכן החשיבה לא ניכרו מחשבות שווא. תגובתו הרגשית היתה תקינה ומתגוננת בהתאם לתוכן. מגוון תגובותיו הרגשיות היה תקין. הנאשם שלל הזיות כעת. זיכרונו סובייקטיבי ומותנה ברצונו. ניכר שהשתדל להדגיש את קיום מחלתו.

ב. בהתייחסות לשאלות שהוצגו ע"י בית המשפט נקבע על ידי הפאנל, שהנאשם סובל ממחלת נפש מסוג סכיזופרניה, משנת 2000 לכל הפחות. עצמת מחלתו לא היתה קשה. במשך חייו אושפז פעמיים בלבד. ברוב השנים עבד בשוק החופשי כטייח ונהג, והחזיק רכב. הנאשם נישא בהיותו כבר חולה, התגרש והתחתן עם אישה שניה. הנאשם החזיר לחיקו את המנוחה והתגרש מאשתו השניה. כל מעשיו מראים שיוזמתו נשארה שמורה. כשנה וחצי עובר לרצח, בחודש מאי 2015, נבדק הנאשם ונמצא כי לא סבל ממצב פסיכיאטרי כאשר הורשע בתקיפת אשתו השניה. הוא ריצה שמונה חודשי מאסר בפועל בבית כלא רגיל ולא נזקק לאשפוז. לאחר הרצח היה מאורגן מספיק כדי להעריך מה יקרה איתו. ביום זה, לאחר הרצח, נבדק הנאשם ומסר שאינו נוטל לאחרונה את תרופותיו. מידע ממחשב קופ"ח הראה כי קנה לאחרונה, שלושה שבועות לפני הבדיקה, תרופות. הנאשם מסר שהוא שומע באופן קבוע הזיות שמיעה. תאר כי הוציא את מכשיר הטלוויזיה מביתו, מאחר והרגיש כי הדמויות בטלוויזיה מדברות איתו, אך ילדיו צופים בטלוויזיה וזה לא מפריע לו. הנאשם סרב להתייחס לשאלות הנוגעות למשפחתו ולחיי הנוכחיים.

בבדיקה התמצא, היה מתוח, דיבורו היה רהוט, שיתוף הפעולה היה סלקטיבי. הוא סרב לדבר על מה שקרה, וחזר על האמירה "זה לא אני" "לא הרגתי". האפקט היה מתוח, דיספורי, תיאר מחשבות שווא של יחס, כי מדברים אליו מהטלוויזיה, מחשבת שווא שקיימת שנים. הנאשם סירב לענות לשאלה אם קיימות מחשבות לגבי המנוחה. הנאשם לא נראה כמי שנתון להזיות. חשיבתו מאורגנת. ניכר קושי להתרשם ממצבו הנפשי עקב שיתוף פעולה סלקטיבי. מבדיקה זו עלה בבירור שהנאשם יודע כי אשתו נרצחה, והוא יודע כי הוא מואשם ברצח. הנאשם מסר מידע כי קיימות מחשבות שווא לאורך שנים. מחשבות אלו לא הופיעו בחוות הדעת שנערכה כשנה וחצי לפני הרצח כאשר הואשם בתקיפת אשתו השניה. בעת חקירתו התנהג באופן דומה לממצאי הבדיקה

מאותו יום.

ג. הפאנל התייחס לחוויה הפסיכוטית, עת אדם הנתון במצב פסיכוטי משוכנע כי מחשבתו הפסיכוטית היא נכונה. זו הגדרה של מחשבת שווא. אם אדם מתלבט לגבי מחשבת שווא מצבו אינו פסיכוטי. מדובר בחוויה טוטלית. לעיתים נדירות מהותה של המחשבה הפסיכוטית היא שעל החולה נאסר לדבר על מחשבתו. הנאשם ידע לתאר כי משהו במחשבתו או מישהו אוסר עליו לשתף בתוכן המחשבה. מאידך גיסא, במספר רב של עדויות בני משפחתו, תואר כי הנאשם חשד שהמנוחה אינה נאמנה לו וחשד שהעובר שבבטנה אינו בנו.

ד. להערכת חברי הפאנל, הנאשם סבל ממצב פסיכוטי בעת ביצוע הרצח, סבל ממחשבות שווא שתוכנן היה שמדברים אליו מהטלוויזיה, וסבל ממחשבות שווא לפיהן רעייתו בוגדת בו תוך חשד שהעובר בבטנה אינו ילדו. לא ניתן היה לענות על השאלה מדוע שלל מידע זה בחקירתו המשטרית.

אשר לבחירה ולאחריות על מעשיו, להערכת חברי הפאנל הנאשם הבין את הפסול שבמעשהו. הוא אמר מיד לאחר הרצח כי הוא "שחט את אשתו לאחר שהיא שחטה את כולנו". הנאשם לא הסביר למה התכוון. הנאשם רצה להרוג את המנוחה, ומנע מבני משפחתו להיכנס לטפל בה לאחר שפגע בה. לפי חומר העדויות היה ויכוח בין הנאשם למנוחה שכלל דחיפות. למחרת אירוע זה המנוחה לא הלכה לעבודה ובילילה לאחר מכן נרצחה.

לדעת חברי הפאנל כאמור, המצב הפסיכוטי ממנו סבל הנאשם בעת הרצח נמשך תקופה ארוכה, ובמהלך תקופה זו בכללותה לא ניסה להרוג את רעייתו. מאידך גיסא, הנאשם נהג באלמות כלפי שתי נשותיו ללא קשר למצבו הפסיכוטי. בעת שתקף את אשתו השניה, כשנה וחצי עובר לרצח, איים שאם יתרגז על אשתו הוא ישחט אותה בעזרת סכין. מבחינה פסיכיאטרית הנאשם לא סבל מחוסר יכולת של ממש להבין את אשר הוא עושה או את הפסול במעשיו או להימנע מעשית המעשה. מבחינה פסיכיאטרית הנאשם אחראי למעשיו ביום רצח אשתו.

להתרשמות חברי הפאנל מצבו הפסיכוטי של הנאשם, שכלל מחשבות שווא שאשתו בוגדת בו ונושאת ילד שאינו בנו בבטנה, השפיעו באופן ניכר על יכולתו להימנע מעשיית המעשה, אך לא עד כדי חוסר יכולת של ממש להימנע מביצוע העבירה. במועד בדיקותיו הנאשם שלל קיום הזיות ולא הציג מחשבות שווא בבדיקותיו. מצב רוחו לא היה טוב, ותאם את מצבו של כל אדם סביר העומד לפני עונש מאסר משמעותי.

ה. הנאשם מצוי כיום ברמיסיה מלאה של מחלתו, יכול לשתף פעולה עם עורך דינו ולכן כשיר לעמוד לדין.

4. הסדר הטיעון

לאחר קבלת חוות הדעת של פאנל המומחים הגיעו הצדדים להסדר טיעון, במסגרתו תוקן כתב האישום, באופן שהנאשם הואשם בעבירה לפי סעיף 300(א)(2) לחוק העונשין, בנסיבות סעיף 300א לחוק, הנאשם הודה במיוחס לו והורשע על פי הודאתו.

עוד הוסכם על טווחי ענישה, לפיהם המאשימה תטען למאסר בפועל עד 20 שנה, ואילו ההגנה תטען למאסר בפועל עד 15 שנות מאסר בפועל.

המאשימה אף הבהירה כי הסדר הטיעון הוא על דעת משפחת המנוחה אשר בא כוחה נכח באולם הדיונים בעת הצגת ההסדר.

ראיות לעונש, טיעוני הצדדים ודברי הנאשם

5.

שני הצדדים עתרו לכיבודו של הסדר הטיעון.

א. ראיות לעונש

המאשימה הגישה את גיליון ההרשעות הקודמות של הנאשם בו רשומות לחובותו שתי הרשעות. האחת מיום 6.11.02 שאינה ממין העניין, ואילו השניה מיום 6.7.15 בת"פ (שלום עכו) 50208-04-15 בגין עבירות אלימות שהופנו כנגד אשתו השניה. כן הוגש פרוטוקול הדיון שהתקיים בבית משפט השלום בעכו בתיק הפלילי דלעיל. במסגרת גזר הדין באותו הליך הוטל על הנאשם בין היתר עונש מאסר מותנה בן שלושה חודשים.

ב. טיעוני המאשימה

המאשימה טענה כי מדובר ברצח אכזרי ביותר, אשר בוצע עת ישנה המנוחה במיטתה בשעת לילה מאוחרת, לא עשתה דבר, ולא היתה מעורבת בעימות כלשהו בטרם הרצח. במצב זה רצח הנאשם את המנוחה במיטתה בדקירות סכין. הרצח אכזרי נוכח העובדה שהמנוחה לא נפטרה מיידית אלא עקב אובדן דם. עבר פרק זמן במהלכו בני המשפחה ניסו להיכנס לבית ולהצילה, אך הנאשם מנע בגופו את כניסתם. ניתן רק לשער שהמוות היה אכזרי וכואב. נוסף לכך, הבן הקטן נכנס לחדר למשמע צעקותיה של אמו, ראה את המתרחש והנאשם הוציאו. ניתן להניח כי הילד חווה טראומה קשה שתוסיף ללוותו לאחר שחזה במחזה הנורא. כיום, ילדיהם של הנאשם והמנוחה יתומים מאמם ונעדרים את אביהם ומצויים במצב קשה. נסיבה נוספת לחומרה ראתה המאשימה בהיות המנוחה בהריון. נטען שעקב מעשי הנאשם נהרסה המשפחה כולה.

נוכח האמור והאכזריות הרבה שליוותה את מעשי הנאשם, סברה המאשימה כי יש להטיל על הנאשם עונש ברף העליון של הסדר הטיעון. המאשימה הפנתה לפסיקה ברוח טיעוניה.

כן עתרה להטיל על הנאשם מאסר על תנאי ופיצוי למשפחת המנוחה.

ג. טיעוני ההגנה

ב"כ הנאשם הבהיר שילדי המנוחה מטופלים כיום בידי משפחתו של הנאשם. אמו של הנאשם היא האחראית להם. כן טען כי הפסיקה אליה הפנתה המאשימה עוסקת במקרים חמורים הרבה יותר, וכי במקרה הנוכחי לדידו

יש לאמץ את הרף התחתון של טווח הענישה המוסכם בהסדר הטיעון.

ב"כ הנאשם הזכיר את הרשעתו הקודמת של הנאשם בגין אלימות שהופנתה כנגד אשתו השנייה. לדידו, באותו הליך נגרם לנאשם עוול, שכן כבר אז אמור היה הנאשם להיות מאושפז ומטופל. לו כך היה נעשה ייתכן והאירוע מושא ההליך לא היה מתרחש כלל. עסקינן באדם חולה, הגם שרמת מחלתו לא מגיעה לכדי פטור מאחריות פלילית. עם זאת, המחלה משפיעה באופן ניכר על מחשבתו. בית המשפט אשר דן בעניינו בעבר, גזר את דינו בהסתמך על חוות דעת פסיכיאטרית אחת שהוגשה לעיונו, ולא נתבקשה חוות דעת נגדית או חוות דעת של פאנל מומחים. כדי לעמוד על מצבו הנפשי בעת ביצוע העבירה הקודמת לא היה די בהסתמכות על חוות הדעת היחידה שהוגשה.

אשר לאירוע מושא הדיון, טען ב"כ הנאשם כי בקביעת טווח הענישה המוסכם נטלה המאשימה בחשבון, כי עונש מאסר למשך חמש-עשרה שנים יכול להיות סביר בנסיבות המקרה הנוכחי. לכך יש להוסיף כי הנאשם לא התכחש גם בעת החקירה ל"מה שהיה". בהמשך, עם תיקון כתב האישום, הודה הנאשם במיוחס לו. הנאשם חסך זמן שיפוטי יקר וקיים אינטרס ציבורי מובהק לעודד נאשמים המגיעים לפתחו של בית המשפט, להודות ולקבל אחריות על מעשיהם. יש אפוא לעודד התנהלות זו באמצעות הקלה בענישתם. ככל שיש מקום לקבוע מתחם עונש הולם, כי אז הרף התחתון שלו אמור לעמוד על שתיים-עשרה שנות מאסר. מכל מקום, כפי שמצבו הנפשי של כל נאשם זוכה להתייחסות בעת קביעת מתחם עונש הולם, הרי גם בעניינו מצבו של הנאשם אמור לקבל משקל ממשי, בפרט נוכח קיומה של קרבה לסייג לאחריות פלילית. אין חולק כי הנאשם סובל ממחלת נפש מסוג סכיזופרניה משנת 2000 לכל הפחות. היינו גם עת הורשע בעבר סבל מאותה מחלה. הנאשם אמנם עבד בעבר, אך סבל ממצב פסיכוטי כרוני מתמשך. לגישת ב"כ הנאשם יש לתת דגש לכך שמחשבות השווא בדבר בגידה וחשש שהעובר אינו ילדו השפיעו באופן ניכר על מעשיו של מרשו ועל יכולתו להימנע מן המעשה. מידת השפעת המחלה על מעשהו היא גבוהה ביותר - כ- 90 אחוז.

הוסיף ב"כ הנאשם והפנה לפסיקה בה נגזרו עונשים בטווח המתחיל בשתיים-עשרה שנות מאסר. כן הזכיר כי מי שנפגע מן האירוע הם שני הילדים ואין להוסיף על סבלם.

ד. הנאשם בדברו האחרון אמר: "מה שקרה לא הייתי שפוי, זה לא אני זה לא אני, רק המחלה שהייתה לי עשתה את הדבר הזה, זה מה שאני רוצה לומר, וזהו. [...]. אין לי סיבה אחרת, אין סיבה אחרת. [...]. זה הסיבה, זה המחלה".

ראוי לציין כי מעבר לחוות הדעת הפסיכיאטריות שהביאו לבסוף להסדר הטיעון, ולמעט גיליון ההרשעות הקודמות ופרוטוקול הדיון לעיל, לא הוגשו ראיות ממשיות נוספות לעניין העונש ואף לא נמסר מידע מספק בדבר מצב שני ילדיו של הנאשם אשר חזו באמם מתבוססת בדמה לאחר שאביהם מולידם קיפד את פתיל חייה באמצעות סכין.

דין והכרעה

6. על רקע המתואר עד כה פנינו לבחון את הענישה הראויה לנאשם, נוכח עקרונות הענישה הכלליות, ותוך התייחסות פרטנית לנסיבותיו של המקרה הנוכחי, להסדר הטיעון, ולסעיף החקיקה הרלבנטי המותיר לבית המשפט מתחם שיקול דעת, חלף ענישת חובה הקבועה בדין למי שביצע עבירת רצח מבלי שהתקיימו בו נתונים מיוחדים כבעניינו.

העיקרון המנחה בגזירת הדין הוא קיומו של יחס הולם בין חומרת העבירה בנסיבותיה ומידת אשמו של הנאשם העומד לדין, לבין סוג העונש שיוטל עליו ומידתו. השיקולים לבחינת מתחם העונש ההולם מעשה עבירה מבוססים על נסיבות הקשורות בביצוע העבירה, הערך החברתי שנפגע מביצועה ומידת הפגיעה בו, כמו גם ממדיניות הענישה הנהוגה. בית המשפט אף רשאי לשקול נסיבות נוספות הקשורות בביצוע העבירה לצורך קביעת מתחם העונש ההולם. לאחר קביעת מתחם העונש ההולם על בית המשפט לאתר את העונש המתאים לנאשם בגבולות מתחם העונש ההולם שנקבע, תוך התייחסות לנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה. כן ניתן לחרוג ממתחם העונש ההולם בהתקיים נתונים מסוימים.

7. מתחם הענישה

א. בעניינו הוצג הסדר טיעון בו עתרו הצדדים להטיל על הנאשם עונש מאסר בפועל במסגרת טווח ענישה מוסכם. למרות זאת, אין מקום לפטור עצמנו לחלוטין מקביעת מתחם עונש הולם בטרם בחינת סבירותו של הסדר הטיעון. בהקשר זה ננקטו עד כה גישות שונות וטרם נאמרה המילה האחרונה (ראו: ע"פ 6371/12 **שלום נ' מדינת ישראל** (10.12.13); ע"פ 512/13 **פלזניט נ' מדינת ישראל** (4.12.13); ע"פ 6799/14 **אופיר נ' מדינת ישראל** (16.3.15); ע"פ 4301/15 **פינטו נ' מדינת ישראל** (5.1.16)).

כן נפסק בע"פ 3042/13 **חיימוב נ' מדינת ישראל** (21.5.15), מפי כב' הש' פוגלמן:

"כידוע, בית המשפט מוסמך, ואף מחויב, לקבוע בכל מקרה ומקרה מתחם ענישה המבטא את עקרון ההלימה, בהתחשב בנסיבות הקונקרטיות המובאות לפניו. כך גם כאשר מורשע נאשם לפי הודאתו במסגרת הסדר טיעון הכולל הסכמה לעניין טווח הענישה, שאז "על בית המשפט לקבוע תחילה את מתחם הענישה בהתאם להוראות הדין ולמדיניות הענישה הנהוגת, בשלב הבא, להשוותו לטווח הענישה עליו הסכימו הצדדים, וככל שהטווח מאושר - לקבוע את העונש בהתחשב בהסדר הטיעון" (ע"פ 5953/13 **מדינת ישראל נ' דויד**, פסקה 20 (6.7.2014); לעניין היחס שבין מתחם הענישה לבין הסדר טיעון הכולל טווח מוסכם ראו ע"פ 512/13 **פלזניט נ' מדינת ישראל**, פסקאות 13-17 לחוות דעתו של השופט ח' מלצר (4.12.2013))."

נסיבות ביצוע העבירה פורטו בכתב האישום, ונראה ברורות כי מדובר באירוע יזום ומתוכנן אשר התרחש בשעת לילה, עת ישנה המנוחה את שנתה, בעוד הנאשם הצטייד בסכין בכוונה לרצחה. כן יש להעיר כי הנאשם היה האחראי הבלעדי לביצוע העבירה. עוד יש להזכיר כי הנאשם הוציא את ילדיו מהחדר ובהמשך הוציאם מהבית.

לאחר מכן מנע מבני משפחה מלהיכנס לבית ולבוא לעזרת המנוחה.

הנזק שנגרם מן העבירה הוא הנזק הגדול ביותר שעלול להיגרם מביצוע עבירת אלימות תוך שימוש בסכין, קטילת חייה של המנוחה על לא עוול בכפה, בשל חשדותיו של הנאשם שלא היה להן כל בסיס. נזק עצום ובל יתואר אף נגרם ממעשי הנאשם לילדיו הצעירים, אשר הגיעו לחדר בו שכבה המנוחה מתבוססת בדמה, וחזו בה לאחר שאביהם דקרה למוות.

יש לתת את הדעת גם ליכולתו של הנאשם להבין את אשר הוא עושה, את הפסול שבמעשהו או את משמעות מעשהו. עוד יש לשקול את יכולתו של הנאשם להימנע מהמעשה ואת מידת השליטה שלו על המעשה. כן יש לבחון קיומה של קרבה לסייג לאחריות פלילית. בהקשרים אלו הוגשו כאמור חוות דעת שונות לעיון בית המשפט. בסופו של דבר נקבע כי הנאשם היה אחראי למעשיו אך נוכח מצבו הנפשי הוסכם כי לא תוטל עליו ענישת החובה הקבועה לצדה של העבירה החמורה שביצע כי אם ענישה מקלה יותר. הסדר הטיעון והסכמת הצדדים בדבר ענישה מופחתת מגלמים בתוכם את האיזון הנדרש בין חומרת הנסיבות מחד גיסא, לבין מצבו הנפשי של הנאשם בעת ביצוע המעשה מאידך גיסא. לצד זאת, אין להתעלם מן האכזריות שליוותה את המעשה תוך ניצול מעמדו של הנאשם בתא המשפחתי בניסיון להטיל מרותו על המנוחה עובר להירצחה.

הנאשם ביצע עבירה חמורה ביותר שלצדה כאמור עונש חובה בדמות מאסר עולם, אך רלבנטית לענייננו הוראת סעיף 300א לחוק העונשין, כדלהלן:

"על אף האמור בסעיף 300, ניתן להטיל עונש קל מהקבוע בו, אם נעברה העבירה באחד מאלה:

(א) במצב שבו, בשל הפרעה נפשית חמורה או בשל ליקוי בכושרו השכלי, הוגבלה יכולתו של הנאשם במידה ניכרת, אך לא עד כדי חוסר יכולת של ממש כאמור בסעיף 34 ח -
(1) להבין את אשר הוא עושה או את הפסול שבמעשהו; או
(2) להימנע מעשיית המעשה".

על יסוד האמור בסעיף 300א(א) לעיל הסכימו הצדדים כי לא תחול בעניינו של הנאשם ענישת החובה ולבית המשפט יהיה מסור שיקול הדעת אם להטיל על הנאשם עונש קל מעונש החובה בגבולות טווח הענישה המוסכם עליהם.

בהקשר זה צוין בע"פ 10416/07 **דולינסקי נ' מדינת ישראל** (7.12.09), מפי כב' הש' עמית:

"[...] ענייננו מתמקד ברמת הענישה בלבד. בע"פ 7492/07 חגג נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 28.10.09) עמדתי על כך שבגזירת העונש בכל עבירה שהיא, רשאי בית המשפט להידרש למצבו הנפשי של הנאשם, ולכן לא נדרש המחוקק להתקין לשם כך הוראה מיוחדת נוסח סעיף 300א:

"סעיף 300א עניינו ענישה מופחתת ולא אחריות מופחתת. כאשר בעבירת רצח עסקינן, העונש הוא מאסר עולם חובה. לכן, מצא המחוקק להוסיף את סעיף 300א כדי להעניק לבית

המשפט שיקול דעת לסטות מהעונש של מאסר עולם, במקרים בהם תחושת הצדק לא מתיישבת עם הטלת מאסר עולם בשל מצבו הנפשי של מבצע העבירה בעת ביצועה - ע"פ 10669/05 מסטוב נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 7.2.08) פסקה 12 והאסמכתאות שם; ע"פ 1526/02 פלוגי נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 22.11.06).

לא כך לגבי עבירות אחרות, שאין בצידן מאסר עולם חובה, שאז ממילא העונש מסור לשיקול דעתו של בית המשפט, הרשאי להתחשב בגזירת העונש בהפרעה נפשית חמורה או בליקוי בכושרו השכלי של הנאשם, שאינם מגיעים כדי חוסר יכולת של ממש להבין או להימנע מעשיית המעשה כאמור בסעיף 34 לחוק" (שם, פסקה 34 לפסק הדין).

השאלה מה המשקל שיש ליתן למצבו הנפשי של הנאשם בעת ביצוע העבירה לצורך הקלה בעונש, היא שאלה "כמותית", שאינה רואה לקבוע בה מסמרות. כל מקרה יש לבחון לגופו על פי נסיבות ביצוע העבירה וחומרתה ועל פי נסיבותיו האישיות של הנאשם. במכלול הנסיבות הקשורות למבצע העבירה, יש לבחון את סוג ההפרעה הנפשית ועוצמתה, ועד כמה הוגבלה בעטייה יכולתו - לא עד כדי חוסר יכולת של ממש כאמור בסעיף 34 - להבין את אשר הוא עושה או להימנע מעשיית המעשה. על מידת הפגיעה ביכולתו של מבצע העבירה להבין את מעשהו או להימנע ממנו, ניתן ללמוד ממכלול הראיות, לרבות מעשיו של מבצע העבירה לפני האירוע, במהלכו ולאחריו וכן מחוות דעת מומחים.

מידת אחריותו המוסרית של העבריין למעשה שביצע נגזרת מגודל הפגיעה בתפיסת המציאות ובמידת השליטה שלו על מעשהו בשל מצבו הנפשי, ובהלימה לכך, על בית המשפט לגזור את עונשו לקולה או לחומרה. עם זאת, וכפי שנאמר על ידי כב' השופטת ארבל בע"פ 9369/07 אנסטסיה נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 4.6.09):

"אין גם להתעלם מן הצורך שלא לפתוח פתח חסר תחומים וגבולות לכל טענה הנטענת בידי מי שביצע עבירה, בדבר פגם נפשי ממנו הוא סובל. הקלה מופרזת בעונשו של מי שביצע עבירה בשל פגם במצבו הנפשי, שלא אינן את יכולותיו הקוגניטיביות והרצוניות, עשוי ליצור מדרון חלקלק, שיפגע באפקטיביות של המשפט הפלילי כגורם מרתיע ומחנך, ייצור מסכת אין-סופית של התדיינות, יכרסם בתחושות הצדק של קורבנות העבירה ומשפחותיהם, ועשוי לפגוע באמון הציבור במערכת. על הענישה המופחתת שיש להשית על מי שסבל מתסמונת פוסט טראומתית, לבטא, איפוא, באופן מידתי את הגריעה שהביאה זו ביכולתו להבין את מעשיו או לשלוט בהם ולשקף את היקף הגריעה ואותה בלבד". ההדגשה אינה במקור).

כן נפסק בע"פ 5570/01 מיכאלי נ' מדינת ישראל (5.2.07), מפי כב' הש' (כתוארו דאז) רובינשטיין:

"לא בכדי נוהגים בתי המשפט זהירות בקביעתה של ענישה מופחתת. הטעם, המובן מאליו, הוא קדושת חיי אדם; הנוטל חיי הזולת לא במהרה יופחת עונשו מזה שקבע המחוקק לרצח, מאסר עולם. לא למותר לציין, כי סעיף 300א כפי שנתקבל בתשנ"ה שונה מהצעת החוק (הצעות חוק תשנ"ה 475). הצעת החוק עסקה לא בעונש מופחת אלא באחריות מופחתת, במצבי מצוקה מיוחדים, ובהם גם "במצב הגובל אך אינו בגדרי אי-שפיות הדעת לפי סעיף 34ח". ההצעה דיברה במי שאינו עומד "מהבחינה המוסרית בדרגה אחת עם רוצח" ועל כן "מחייבת תחושת הצדק להפחית מאחריותו". עוד אזכיר, כי רעיון האחריות המופחתת בפלילים עלה מכבר (ראו סקירתו של השופט א' מצא, "אחריות מופחתת בפלילים", ספר לנדוי ב' 933). ואולם סעיף 300א(א) כפי

שנתקבל מייצג תפיסה שונה; הוא אינו עוסק באחריות מופחתת, וכותרתו היא "עונש מופחת" - וההבדל חד וברור.

[...]

סעיף זה הוא "תמונת ראי מרוככת" או "מופחתת" של סעיף 34ח לחוק העונשין, שלפיו לא ישא נאשם באחריות פלילית אם "בשעת המעשה, בשל מחלה שפגעה ברוחו או בשל ליקוי בכושרו השכלי, היה חסר יכולת של ממש -

"(1) להבין את אשר הוא עושה או את הפסול במעשהו; או

(2) להימנע מעשיית המעשה".

ההבדלים בין סעיף 34ח לסעיף 300א הם, ראשית, בסיבה לליקוי: במקום "מחלה שפגעה ברוחו" באה "הפרעה נפשית חמורה"; ושנית, בנזקיה של הסיבה: תחת חוסר יכולת של ממש להבין את המעשה או את פסולו או להימנע הימנו, עסקינן במקרה שבו הוגבלה היכולת לכך במידה ניכרת, כפי שמציין המלומד השופט י' בזק (משפט ופסיכיאטריה - אחריותו המשפטית של הלקוי בנפשו 157), לא הגדיר החוק מהי "הפרעה נפשית חמורה": "מצד אחד, אין צורך להוכיח קיום מחלת נפש ממש, ומצד אחר, לא די בהפרעה נפשית כלשהיא אלא יש צורך בהפרעה נפשית חמורה. אך לא די בכך. יש להוכיח במצטבר כי המצב הנפשי הגביל במידה ניכרת (הדגשה במקור - א"ר) את יכולת השיפוט או השליטה העצמית של הנאשם". אין זו פגיעה הגורמת "חוסר יכולת של ממש" כבסעיף 34ח, אלא "פגיעה ניכרת". נפסק בעבר, כי סעיף 300א מתייחס לאותם "מקרים גבוליים" שבהם מגיע הנאשם אל סף הכניסה לגדרי הסייג לאחריות הקבוע בסעיף 34ח(2) לחוק, אך אינו עובר אותו" (פרשת מליסה, בעמ' 58, בדעת המיעוט של השופט קדמי; בנושא זה כמדומני שלא היתה מחלוקת בין השופטים בתיק). השופט מצא ציין שם (עמ' 69), כי ההפרעה הנפשית ועוצמת ההגבלה הם שני יסודות נפרדים, וכך עולה מן הסעיף".

בענייננו הנאשם נטל את חייה של רעייתו בעודו במצב פסיכוטי. מצבו הנפשי הושפע, כך נראה, מאי נטילת טיפול תרופתי עליו הומלץ בעבר. עם זאת, ראוי גם לזכור שהנאשם לא היה שבע רצון מעבודתה של רעייתו המנוחה מחוץ לבית, הנאשם חשד שהיא אינה נאמנה לו ויתירה מכך חשד שהיא נושאת ברחמה עובר שאינו ילדו שלו. לאחר שדקר את המנוחה ושני ילדיהם נכנסו לחדר הוציאה בכוח ובהמשך הוציאה מן הבית בחשכת ליל. כן יוזכר כי הנאשם מנע מבני משפחה שנזעקו למקום להיכנס לבית ולסייע למנוחה ששכבה מדממת על רצפת החדר.

מעשיו של הנאשם נעשו מחד גיסא במצב בו, בשל הפרעה נפשית חמורה, הוגבלה יכולתו במידה ניכרת, אך לא עד כדי חוסר יכולת של ממש להבין את אשר הוא עושה או את הפסול שבמעשהו ולהימנע מעשייתם. מאידך גיסא, מקורם של המעשים בחשדנות יתירה שפיתח הנאשם כלפי המנוחה, חשדנות שלא היה על מה שתסמוך, ביחד עם חוסר שביעות רצון מרצונה של המנוחה לצאת את הבית ולעבוד לפרנסת בני המשפחה. לא מדובר בהתקף זעם נעדר כל מניע, כי אם במעשים מחושבים למדי שנעשו על רקע תחושותיו של הנאשם כלפי המנוחה, כאשר מצבו הנפשי פגע ביכולתו להימנע מביצועם.

ב. הנאשם פגע פגיעה קשה ואנושה בערך קדושת חיי האדם ונסיבותיו של האירוע בכללותו מעצימות את

הפגיעה. אף קשה לשער שילדיו הצעירים (בני עשר וארבע-עשרה שנים ביום האירוע) יצליחו להשתחרר אי פעם מהחוויה שחוו בראותם את המחזה המזוויע. ניתן להניח, גם ללא חוות דעת מקצועית, כי האירוע נתן בהם אותותיו וישפיע קשות על חייהם לעתיד לבוא.

קדושת חיי אדם נחשבת לערך עליון, ערך חברתי מוגן ומקודש יותר מכל ערך מוגן אחר.

נאמר בע"פ 9369/07 **מיקל נ' מדינת ישראל** (4.6.09), מפי כב' הש' (כתוארו דאז) רובינשטיין :

"קדושת חיי אדם היא ערך עליון. היא נובעת מערכי יסוד אנושיים, היא נובעת מן הערכים שבבסיסה של מדינת ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית; היא עוגנה בחוק יסוד כבוד האדם וחירותו, הקובע (סעיף 1) כי "זכויות היסוד של האדם בישראל מושתתות על ההכרה בערך האדם, בקדושת חייו...". והאוסר (סעיף 2) על פגיעה "בחיון, בגופו או בכבודו של אדם באשר הוא אדם". לדידנו, יש ליתן משקל לקדושת חיי אדם במובנם בערכי מדינת ישראל ובעולם ערכים אוניברסלי - "שופך דם האדם דמו יישפך, כי בצלם אלהים ברא את האדם" (בראשית, ט', ו')."

כן נאמר בע"פ 7637/05 **יוסף נ' מדינת ישראל** (5.7.07), מפי כב' הש' (כתוארו דאז) רובינשטיין:

"לקדושת חיי האדם, מטבעה, שמור מקום בשורה הראשונה של ערכי כל חברה אנושית, וישראל בכלל זה; שאם אין חיים, חברה מנין. קיפוד חיי אדם מחייב מאסר לשנים ארוכות [...]"

ג. מכיוון שעסקינן בענישת חובה (ככל שלא מתקיימות נסיבות מיוחדות), ומנגד בענישה הקשורה קשר בל ינותק לנסיבותיו של כל מקרה ומקרה, הרי מדיניות הענישה הנהוגה משתרעת על קשת רחבה למדי, תוך מתן משקל ייחודי לכל נסיבה אישית ומצב נפשי, לרבות לרקע שהביא כל אחד מן הנאשמים לביצוע עבירת הרצח בה חטא.

כן סוכם הדברים בע"פ 7010/09 **אבשלומוב נ' מדינת ישראל** (5.7.12), בחוות דעתו של כב' הש' עמית:

"הסמכות להקל בעונש על פי סעיף 300א מותנית בשלושה תנאים מצטברים: הראשון, כי הפגם הנפשי ממנו סובל הנאשם הוא "הפרעה נפשית חמורה" או "ליקוי בכושר השכלי"; השני, כי מתקיימת אחת החלופות - הנאשם לא הבין את אשר הוא עושה או את הפסול המוסרי שטמון במעשהו, או, לא יכול להימנע מלנהוג כפי שנהג; והשלישי, קיומו של קשר סיבתי בין שני התנאים האמורים (ע"פ 10669/05 מטטוב נ' היועץ המשפטי לממשלה, פסקה 13 לפסק דינו של השופט ע' פוגלמן (לא פורסם, 7.2.2008) (להלן: עניין מטטוב)). [...]"

ולבסוף, ולא אחרון בסדר חשיבותו, נזכיר כי סעיף 300א(א) הוא סעיף שכל כולו מסור לשיקול דעת בית המשפט בהיותו מצוי בשלב הענישה - הן לעצם ההפחתה בענישה והן למידת ההפחתה (בחטרה, פסקה 14א והאסמכתאות שם). דהיינו, התקיימות שלושת רכיבי סעיף 300א הם אך

תנאי הכרחי אך לא מספיק להפעלתו של הסעיף, ובנוסף לכך, על בית המשפט לבחון אם כלל נסיבות המקרה ותחושת הצדק הולמים הפחתה בעונש (ראו ע"פ 2457/98 שמן נ' מדינת ישראל, פ"ד נו(4) (4) 289, 298 (2002)). בפסיקה אנו אף מוצאים התייחסות לסעיף 300א כאל סוג של "סעד מן הצדק" (ע"פ 3071/01 מאירוב נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 20.12.2006)).

באותו מקרה דחה בית המשפט העליון טענה בדבר הפחתת העונש.

בע"פ 7215/06 **פלונית נ' מדינת ישראל** (23.10.07), מפי כב' הש' (כתוארו דאז) רובינשטיין, הקל בית המשפט העליון בעונשה של נאשמת שביצעה עבירת רצח ונדונה לשמונה-עשרה שנות

מאסר, כך שעונשה הועמד על חמש-עשרה שנות מאסר בפועל.

בע"פ 6385/11 **בניטה נ' מדינת ישראל** (3.12.12), מפי כב' המשנה לנשיא (כתוארה דאז) הש' נאור, הקל בית המשפט העליון בעונשה של נאשמת שביצעה עבירת רצח ונדונה לעשרים שנות מאסר, כך שעונשה הועמד על שמונה-עשרה שנות מאסר בפועל.

בת"פ (מחוזי חיפה) 48/97 **מדינת ישראל נ' אסטנקוביץ** (8.5.02), הועמד עונשו של נאשם שהורשע בעבירת רצח על שבע-עשרה שנות מאסר בפועל.

בתפ"ח (מחוזי ת"א-יפו) 1039/09 **מדינת ישראל נ' טסגזשב** (17.6.12), הועמד עונשו של נאשם שהורשע בעבירת רצח על שש-עשרה שנות מאסר בפועל וערעורו לבית המשפט העליון נדחה (ע"פ 5738/12 **טסגזשב נ' מדינת ישראל** (10.3.14), מפי כב' הש' דנציגר).

בתפ"ח (מחוזי חיפה) 2053/05 **מדינת ישראל נ' פרעוני** (20.1.08), הועמד עונשו של נאשם שביצע עבירת רצח על עשרים שנות מאסר בפועל (נאשם מס' 2).

בתפ"ח (מחוזי ת"א-יפו) 27379-04-14 **מדינת ישראל נ' קלימנקו** (29.12.15), בהסדר טיעון הועמד עונשו של נאשם שביצע עבירת רצח על עשרים וארבע שנות מאסר בפועל.

בתפ"ח (מחוזי באר שבע) 35162-10-12 **מדינת ישראל נ' אלערג'אן** (31.5.15), הועמד עונשה של נאשמת שביצעה שלוש עבירות רצח על שתיים-עשרה שנות מאסר בפועל, נוכח נסיבות ייחודיות וחריגות.

עוד נפנה לאמור בע"פ 1855/05 **פרישקין נ' מדינת ישראל** (24.3.08), מפי כב' הש' ד. חשין:

"ביסוד תיקון זה לחוק מונחת "תפיסה חברתית לפיה אדם הפועל במצבי לחץ המפורטים בסעיף 300א, אף כי עליו לתת את הדין על המתת אדם שעשה, אין הוא עומד מהבחינה המוסרית בדרגה אחת עם רוצח. במצבים אלה מחייבת תחושת הצדק להפחית מאחריותו של האדם למעשהו, ולאפשר לבית המשפט לגזור את דינו במידה התואמת את נסיבות עניינו" (הצעת חוק העונשין (תיקון מס' 41) (אחריות מופחתת), התשנ"ה-1995, עמ' 476; ראו גם ע"פ 4419/95 חדד נ' "

מדינת ישראל, פ"ד נ(2) 752, 762; להלן - עניין חדד). סעיף 300א נועד, אם כן, ליתן מענה למקרים החריגים, שלנוכח נסיבותיהם הייחודיות, תחושת הצדק דוחקת להפחית מעונש החובה הקבוע בחוק".

בהינתן כל האמור עד כה, נסיבות ביצוע העבירה, הערך שנפגע מביצועה, מידת הפגיעה בערך המוגן ומדיניות הענישה הנהוגה, סבורים אנו כי מתחם העונש ההולם את מעשהו של הנאשם נמצא בתווך שבין שבע- עשרה לעשרים ושלוש שנות מאסר בפועל.

8. בבסיס הסדר הטיעון אליו הגיעו הצדדים מצוי מצבו הנפשי של הנאשם בעת ביצוע העבירה, שעל פי חוות דעת מומחי הפאנל סבל ממחלת נפש ומצבו הפסיכטי כלל מחשבות שווא שאשתו בוגדת בו ונושאת ילד שאינו בנו בבטנה. אלו השפיעו באופן ניכר על יכולתו להימנע מעשית המעשה, אך לא עד כדי חוסר יכולת של ממש להימנע מביצוע העבירה. הסדר הטיעון מבטא אימוץ מסקנות חוות דעתם של מומחי הפאנל, לאחר שחוות דעת אחת קבעה כי הנאשם לא סבל אותה עת ממצב נפשי כאמור ורעותה קבעה את ההיפך.

אשר להסדרי טיעון, המבחן שנקבע בפסיקה כמפורט בע"פ 1958/98 **פלוני נ' מדינת ישראל**, פ"ד נ(1) 577 (2002), מפי כב' הש' (כתוארה דאז) ביניש הוא, האם העונש המוצע במסגרת הסדר הטיעון חורג באורח משמעותי מטווח הענישה הסביר בגין העבירות המיוחסות לנאשם. עת ניכר שעסקין בחריגה ממשית בית המשפט אינו כפוף להסכמת הצדדים ביחס לעונשים, והוא רשאי למצוא הצדקה לסטות ממנה (ראו: רע"פ 7949/04 **פלוני נ' מדינת ישראל** (27.12.04), מפי כב' הש' (כתוארה דאז) ביניש; ע"פ 7657/10 **הייב נ' מדינת ישראל** (29.3.12), מפי כב' הש' (כתוארו דאז) ג'ובראן). הסטייה אמורה להיות לעבר עונש אותו היה מקום לגזור לו היה מוצג בבית המשפט הסדר טיעון סביר.

לאחרונה אף נאמר בגדרי ע"פ 2021/17 **מצגר נ' מדינת ישראל** (30.4.17), מפי כב' הש' פוגלמן:

"השיקולים שלפיהם יבחן בית המשפט עונש שמוסכם במסגרת הסדר טיעון שמובא לפניו הותוו בע"פ 1958/98 **פלוני נ' מדינת ישראל**, פ"ד נ(1) 577 (1998) (להלן: עניין פלוני המוקדם), במקרה זה אומץ - בהרכב מורחב - "מבחן האיזון" שלפיו על בית המשפט לבחון אם התקיים האיזון "בין טובת ההנאה הצומחת לנאשם מהסדר טיעון לעניין העונש, לבין אינטרס הציבור כפי שהוא בא לידי ביטוי בעונש שבית-המשפט גוזר" [...] נקבע כי נקודת המוצא בבחינת ההסדר היא העונש המוצע בו. במסגרת השיקולים שיש להביא בחשבון בגדרו של מבחן האיזון האמור, יש ליתן משקל מרכזי לעצם קיומו של הסדר הטיעון. זאת, נוכח האינטרס הציבורי אשר כאמור תומך בעריכתם של הסדרי טיעון; ובשל העובדה שהנאשם ויתר על זכותו לנהל הליך פלילי עד תומו כשהודה במיוחס לו במסגרת ההסדר (עניין פלוני המוקדם, בעמ' 607). עוד כחלק ממלאכת איזון אחרונה זו, בית המשפט נדרש לעמוד על טיבה של טובת ההנאה לנאשם הנובעת מהסדר הטיעון:

"בית-המשפט אינו יכול לקבוע אם התקיים האיזון הראוי בין אינטרס הציבור לטובת ההנאה שניתנה לנאשם בלא שיבחן מה היה העונש הראוי לנאשם אלמלא הסדר הטיעון, ומהי מידת ההקלה שניתנה לו עקב הסדר הטיעון" (שם, בעמ' 609). היינו, נקבע כי על בית המשפט לבחון את העונש שמוסכם בהסדר הטיעון למול העונש שהיה נגזר על הנאשם אלמלא ההסדר. לצורך כך, נדרש בית המשפט לשקול את מידת ויתורו של הנאשם נוכח סיכויי ההרשעה הלכאוריים אלמלא ההסדר, וזאת בהתחשב - בין השאר - בקשיים הראייתיים הצפויים לתביעה אם תידרש לנהל את ההליך במלואו (שם; ראו גם עניין פלונית, פסקה 44)."

על יסוד כל האמור נראה שהסדר הטיעון שהוצג הוא סביר בנסיבות העניין ויש מקום לכבדו.

9. נוכח הנסיבות החמורות האופפות את האירוע, לרבות מידת האשם שדבקה בנאשם והרקע למעשיו בכללותם, ולאחר שלקחנו בחשבון את כל נסיבותיו האישיות של הנאשם, לרבות מצבו הנפשי, כפי שבאו לידי ביטוי בחוות הדעת ובטיעוני הסנגור, אשר פורטו לעיל, אנו סבורים כי יש לאמץ ענישה הקרובה לרף העליון של הסדר הטיעון.

בהקשר זה יש להוסיף, כי אין מדובר בנאשם שזה לו מפגשו הראשון עם רשויות האכיפה והשפיטה. הנאשם נתן את הדין לפני זמן לא רב בגין תקיפת רעייתו השניה והוטל עליו, בנוסף למאסר בפועל, גם מאסר על תנאי לתקופה קצרה, אשר על פי הסכמת הצדדים הוא בר הפעלה בגין האירוע מושא ההליך הנוכחי. באותו אירוע סירבה האישה לפתוח את דלת הבית ולכן הנאשם היכה בחלון ושברו. הנאשם נכנס לבית מבעד לחלון וחיפש את האישה אשר הסתתרה מפניו בחדר השינה ונעלה את דלת החדר. הנאשם בעט בדלת ושברה. בהמשך הכה את האישה באמצעות מוט ברזל וגרם לה לשריטות. זאת לאחר שחודשיים עובר לכך איים הנאשם על האישה כי אם תעצבן אותו "ישחט אותה".

לא למותר לציין כי הנאשם לא הביע חרטה של ממש בגין מעשיו האכזריים ותוצאותיהם הטרגיות.

הנה כי כן, לא מן הנמנע כי ללא קשר למצבו הנפשי פעל הנאשם באופן אלים כלפי נשותיו. בכך אנו מוצאים נסיבה לחומרה, המצדיקה החמרה עם מי שנוקט אלימות בכלל ובפרט כלפי בנות זוגו.

סוף דבר

נוכח כל האמור, אנו מטילים על הנאשם עונשים כדלקמן:

א. מאסר בפועל למשך תשע-עשרה שנים, בניכוי ימי מעצרו, החל מיום 23.8.16.

המאסר המותנה בן שלושה חודשים שהוטל על הנאשם בת"פ (שלום עכו) 50208-04-15 **מדינת ישראל נ'**

עמוד 14

יאסין (6.7.15), יופעל בחופף למאסר שהוטל עליו בתיק זה.

ב. 24 חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מיום שחרורו שלא יעבור כל עבירת אלימות שהיא פשע.

12 חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מיום שחרורו, שלא יעבור כל עבירת אלימות שהיא עוון, למעט עבירת 'תגרה', או עבירת 'איומים' לפי סעיף 191 או 192 לחוק העונשין.

6 חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מיום שחרורו, שלא יעבור עבירת 'איומים' לפי סעיף 192 לחוק העונשין.

ג. הנאשם יפצה כל אחד משני הילדים שלו ושל המנוחה בסכום של 80,000 ₪, אשר ישולמו ב-20 תשלומים חודשיים שווים ורצופים החל מיום 1.3.18 ובכל אחד לחודש שלאחריו. הסכומים יופקדו בקופת בית המשפט ויועברו לקופת חסכון שתיפתח ע"ש כל אחד מן הילדים, אותה ינהל בנאמנות עבור הילדים אפוסטרופוס לדין אשר ימונה לילדים על ידי בית משפט לענייני משפחה. כל אחד מהילדים יוכל לקבל את הכספים שנצברו בקופה בהגיעו לגיל 18 שנים.

הנאשם או מי מטעמו אינו רשאי לפנות אל הילדים בנושא הפיצוי, וויתור על הפיצוי מטעמם לא יפטור אותו מתשלומו.

זכות ערעור בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, ו' שבט תשע"ח, 22 ינואר 2018, במעמד הנוכחים.

ערן קוטון, שופט

אבי לוי, שופט

דיאנה סלע, שופטת